

გვერდი – „ღამათებით ღვთისმსახურთათვის“ მიჰყავს
ფილოლოგიისა და თეოლოგიის დოქტორს, პროფესორს, ბელატიის
მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსს
დეკანოზ ბიძინა ბუნიას

- ა) ინფორმაცია ლიტურგიკულ საკითხებზე შეგიძლიათ მოიძიოთ საპატრიარქოს განათლების ცენტრის ვებ-გვერდზე – „ცნობარი მედავითნეებისთვის“ <http://venakhi.ge/medavitne.html>
- ბ) კითხვები თქვენთვის საინტერესო ლიტურგიკულ საკითხებზე გამოგზავნეთ ელ-ფოსტაზე: davati@venakhi.ge ან svetitskhoveli@gmail.com
- გ) ინფორმაცია და პასუხები გარდა ზემოაღნიშნული ვებ-გვერდისა, იხილეთ აგრეთვე „ფეისბუქ-ზე“ - მამა ბიძინა ბუნია.

შენიშვნა: იხ. „საპატრიარქოს უწყებანი“ –
№36 (695) 31.10-6.11.2013წ. გვ. 4 და №37 (696) 7-13-11.2013წ. გვ. 5.

სინანულის საიდუმლოს მღვდელმოქმედების
სქემატური გამოსახულება

1. სინანულის საიდუმლოს აღსრულების (აღსარების წარმოთქმის) ადგილზე ჯვრისა და სახარების გამოსვენება;
2. მონანულის დარიგება უწინარეს აღსარებისა;
3. ასამად: „კურთხეულ არს ღმერთი ჩუენი“ ...
4. დასაწყისი ლოცვები მამა(ო) ჩვენ(ო)ს ჩათვლით;
5. 50-ე ფსალმუნი და სინანულის ტროპრები:
  - „მიწყალენ ჩუენ, უფალო, შემიწყალენ ჩუენ,“ ...
  - დიდება „უფალო, შემიწყალენ ჩუენ,“ ...
  - აწდა „მოწყალებისა კარი განგვიღე,“ ...
  - უფალო შეგვიწყალენ 40 – გზის (9. 244; 10. 698);
6. 2-ი ლოცვა მონანულსა ზედა:
  - „ღმერთო მაცხოვარო ჩუენო, რომელმან წინაისწარმეტყუელისა შენისა ნათანის მიერ,“ ... (4. 216);
  - „უფალო ღმერთო ჩუენო, ძეო და სიტყუაო ღვთისა ცხოველისაო, მწყემსო და კრავო, ... (4. 208);
7. მიმართვა მონანულისადმი:
  - „იხილე შვილო კეთილად, რამეთუ აჰა ესერა ძრისტი უხილავად აჰა მღვრომარე არს შენ თანა“ ... (4. 204);
8. სარწმუნოების სიმბოლოს (მრწამსის) წარმოთქმა;
9. შეკითხვები აღმსარებლისადმი ცოდვების თაობაზე და მათი აღიარება მონანულის მიერ;
10. დარიგება და დამოძღვრა მონანულსა;
11. ლოცვა თავმოდრეკილ აღმსარებელსა ზედა:
  - „უფალო ღმერთო, მაცხოვარო მონათა შენთაო, რომელი მოწყალე ხარ და სულბრძელ მონანულსა ზედა“ ... (4. 206);
12. შენდობის ლოცვა:
  - „უფალო ღმერთო ჩვენო, რომელმან პეტრეს და მემავსა“ ... (4. 207);
13. ღირსარსი, დიდება აწდა;
14. ბანტივევა (ჩამოლოცვა);
15. საჭიროების შემთხვევაში მონანულის ბანკანონება (კანონის დადება).

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა :

1. ზემოწარმოდგენილი სქემა მოცემულია წიგნში: Протоиерей Геннадий Нефедов – Таинства и обряды православной Церкви (Москва - 2002г.) – გვ. 83, ხოლო ამ სქემის მიხედვით ლოცვები კი - Малый ТРЕБНИК - ში (18. 64-84);
2. ზემოწარმოდგენილი სქემა ვრცელდება XVII საუკუნიდან (12. 82);
3. ორი ლოცვაა მოცემული „დიდნი კურთხევანი“ (1. 320-321):
  - „უფალო ღმერთო ცხორებისა ჩუენისაო, სულგრძელო და მრავალმოწყალო, ...
  - „უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან პეტრესა და მეძავსა მას ცრემლთა მიერ...
4. არცერთი ლოცვა არაა მოცემული „დიდნი კურთხევანი“ (2.);
5. ორი ლოცვაა მოცემული „დიდ კურთხევანი“ (3. 420-422):
  - „ღმერთო მაცხოვარო ჩუენო, რომელმან წინასწარმეტყველისა შენისა ნათანის მიერ მონანულსა დავითს“...
  - „უფალო იესო ქრისტე, ძეო ღმრთისა ცხოველისაო, კრავო და მწყემსო ჭეშმარიტო“...
6. შემდეგი ლოცვებია მოცემული „მცირე კურთხევანი“ (4. 204-215):
  - I. თაზი 18
    - ა) სვიმეონ თესალონიკელისა მიერ თქმული:
      - „იხილე შეილო კეთილად, რამეთუ აჰა ესერა ქრისტე უხილავად“... (გვ. 204);
      - „ეკრძალე, შეილო, ვინაითგან მოხვედ სამკურნალოსა ამას“... (გვ. 205);
      - „უფალო ღმერთო, მაცხოვარო მონათა შენთაო, რომელი მოწყალე ხარ“... (გვ. 206);
      - „უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან პეტრეს და მეძავსა ცრემლთა მიერ“... (გვ. 207);
      - „უფალო ღმერთო ჩუენო, ძეო და სიტყუაო ღმრთისა ცხოველისაო,“... (გვ. 208);
    - ბ) დიდი ბასილის მიერ თქმული, აღმსარებელთაგან პანონის დაჯერებისა და დაუჯერებლობისათვის: (გვ. 212);
    - ბ) იოვანე პატრიარქისა, მმარხველისა მიერ თქმული: (გვ. 213);
    - დ) წმიდისა სვიმეონ თესალონიკელისა მიერ თქმული: (გვ. 214)
    - ე) პავლე მოციქული ბრძანებს: (გვ. 215);
  - II. თაზი 19
    - ა) „უფალო ღმერთო ცხორებისა ჩუენისაო, სულგრძელო და მრავალ“... (გვ. 216);
    - ბ) „ღმერთო მაცხოვარო ჩუენო, რომელმან წინასწარმეტყველისა შენისა ნათანის მიერ, შეინანე“... (გვ. 216);
    - ბ) „უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან პეტრესა და მეძავსა მას ცრემლთა მიერ შენ-დობაი“... (გვ. 217);
7. ერთი ლოცვაა მოცემული მცირე კურთხევანი (5. 237):
  - „უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან პეტრეს და მეძავსა ცრემლთა მიერ“...

ლიტერატურა:

1. ელიშერ ჭელიძე, დიდნი კურთხევაანი, ტ. I – (გამომცემლობა „ახალი ივირონი“, თბილისი – 2002წ.);
2. ელიშერ ჭელიძე, დიდნი კურთხევაანი, ტ. I – (თბილისი – 2006წ.);
3. (გამომცემელი) დეკანოზი იოანე გივიშიელი-ამილახვარი, კურთხევაანი – (თბ. – 2004წ.);
4. (შემდგენელი) მირზა ტყეშელაშვილი, მცირე კურთხევაანი – (თბილისი – 1998წ.);
5. მცირე კურთხევაანი – (გამომცემლობა „ნათლისმცემელი“, თბილისი – 2004წ.);
6. მართლმადიდებლური ეკლესიის საიდუმლოებანი – რედაქტორი დეკანოზი თეიმურაზ თათარაშვილი (თბილისი – 2010წ.);
7. პროტოპრესვიტერი მიხეილ პომპანსკი, დოგმატური ღვთისმეტყველება – (თბილისი – 1998წ.);
8. პანაიოტის ი. ბუმისი, კანონიკური სამართალი – (თბილისი – 2007წ.);
9. Настольная книга священнослужителя, т. IV (М. 1983г.) – გვ. 242-287;
10. К. Никольский – Учебный устав Богослужения (Санкт-Петербург - 1995г.) – გვ. 697-700;
11. С.В. Булгаков – Настольная книга священно-церковно-служителя, т. II (Москва - 1993г.) – გვ. 1047-1160;
12. Протоиерей Геннадий Нефедов – Таинства и обряды православной Церкви (Москва - 2002г.) – გვ. 69-126;
13. Новая скрижаль – (Санкт-Петербург – 1998г.) – გვ. 389-395;
14. Н. Сильченков – Практическое руководство при совершении приходских треб (Киев – 2001г.) – გვ. 47-86;
15. Архиепископ Аверкий – ЛИТУРГИКА - 2000г. – გვ. 441-445;
16. Г.И. Шиманский – ЛИТУРГИКА (Таинства и обряды) - (Москва - 2003г.) – გვ. 46-76;
17. А.Л. Катанский – Догматическое учение семи церковных таинствах - (Москва – 2003г.) – გვ. 60-65; 116-119; 161-167; 236-251; 303-312; 349-359;
18. Малый ТРЕБНИК, Москва – 1883г. – გვ. 64-84;
19. Павлов А. С. – Курс Церковного права (Санкт-Петербург - 2002г.);
20. Протоиерей В. Цыпин – Курс Церковного права (г. Клин - 2004г.).